

Kyrkan och torah del 3

Den kristne och lagen

Den tredje artikeln i Sven Reichmanns serie om den nya judaismen handlar om lydnad. Är synen på lydnad enligt de nya kristna judaisterna densamma som trons lydnad i Nya testamentet?

Det är konferens i Västerås i februari 2011 med en talare från USA, föreståndare för "The Hebraic Heritage Ministries International", hans namn är Edmund "Eddie" Chumney. Den grupp han har grundat och förestår syftar till att över världen sprida en lära om ett hebreiskt arv som han menar att kristna (och kanske även judar) behöver få syn på. I USA finns många liknande grupper och församlingar.

Undervisningen handlar om Yeshua, Sonen, Ordet – han som i kyrkan kallas Jesus – att han är identisk med JHWH så som denne framställs i den hebreiska Bibeln. Det var alltså Yeshua som före sin inkarnation hade ingått förbund med Israel på Sinai och det var han som gav torah. Yeshua är Faderns Ord. Genom honom som är Ordet skapades universum. Han låter sig födas som människa för att dö i vårt ställe och uppstå från de döda. Han har öppnat dödsriket för vår skull.

Allt detta är både fantastiskt och bibliskt. Men här och där i denna förkunnelse om Guds nåd och allmakt kommer det andra toner. Eddie talar också gärna om torah. Han talar inte om lagen utan bara om torah.

Lydnad

Argumenteringen är ungefär denna. Yeshua gav torah på Sinai. Torah beskriver Yeshuas vilja. Frälsningen är en Guds gåva. Det är nåden och tron som gör att jag tillhör Gud. Men när jag väl blivit hans barn av nåd så måste mitt fokus vara på lydnad. Och lydnad måste vara att leva efter torah. Yeshua kan inte ha ändrat sig. Detta är en grundbult i det hebreiska arv som nu skall spridas till kristna – att torah fortfarande gäller, inte för frälsning men väl för all efterföljande lydnad.

Det är lätt att hålla med så här långt, eller det kanske snarare är svårt att säga emot. Lydnad är i stor utsträckning det som man saknar mest i svensk kristenhet. Kanske det här budskapet ändå är lösningen på vår stagnation?

Så blir det frågestund. En ung man vill få veta vad som händer med troende som inte förstått vikten av att följa torah. Chumney svarar direkt att i Tusenårsriket kan de varken regera med Kristus eller bli hans präster. Han fortsätter omedelbart sitt svar genom att slå upp slutet av Bergspredikan:

Inte skall var och en som säger 'Herre, Herre' till mig komma in i himmelriket, utan den som gör min himmelske Faders vilja. Många skall säga till mig på den dagen: Herre, Herre, har vi inte profeterat med hjälp av ditt namn och med hjälp av ditt namn drivit ut onda andar och med hjälp av ditt namn gjort många kraftgärningar? Men då skall jag säga dem sanningen: Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni laglösa (Matt 7:21-23)!

Nu handlar det plötsligt inte längre om att man kanske inte får bli vare sig präst eller medregent. I stället är hela saligheten och frälsningen i fara. För nu binder Chumney frälsningen till gärningar i alla fall. Han säger att dessa som inte följde torah fast de trodde, *just dessa avvisas för att är de laglösa*. Utan torah kan man alltså bli avvisad även om man säger "Herre, Herre". Som själavårdare har jag mött skaror av deprimerade kristna som pekat på den här texten och sagt sig vara på väg till evig fördömelse eftersom de kunde gjort mer än de gjorde.

Utbrutna verser

För att kunna förstå de verser som Chumney läste måste vi se på sammanhanget.

Akta er för de falska profeterna, som kommer till er klädda som får men i sitt inre är rovlystna vargar (Matt 7:15).

Texten som Chumney citerade är slutet på ett avsnitt som handlar om falska profeter. Det kan därför inte tillämpas på kristna som inte hade förstått att följa de 613 bud och förbud som rabbinerna har destillerat fram ur de fem Moseböckerna. Lyckligtvis är detta inte heller det Nya testamentets budskap. Låt oss göra en parentes och se något på vad Bibeln säger om falska profeter.

Falska profeter

Den falska profeten har fått erfara och ta emot auktoriteten i Jesu namn. Har man det så frestas man ofta att missbruka Guds kraft och vishet till egen vinning. Vem har inte hört någon talare på en konferens skryta om den fina bil som han har "trott in"? Man kan alltså befria andra från demoner och ändå själv vara på väg att gå förlorad. Tjänar jag Gud eller tjänar jag bara mig själv?

Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den ene och se ner på den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon (Matt 6:24).

Och där ni går fram skall ni predika och säga: Himmelriket är nära. Bota sjuka, väck upp döda, gör spetälska rena, driv ut onda andar. Ni har fått för intet, så ge för intet (Matt 10:7-8, Giertz översättning)!

Den falska profeten har kastat av sig det kors som Jesus säger att efterföljelsen *alltid* måste föra med sig.

Och han kallade till sig folket och sina lärjungar och sade till dem: "Om någon vill följa mig, skall han förneka sig själv och ta sitt kors på sig och följa mig. Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min och för evangeliets skull, han skall rädda det. Vad hjälper det en människa att hon vinner hela världen men förlorar sin själ (Mark 8:34-36)?"

Tar man bort korset så tjänar man oftast bara sig själv. Ändå fortsätter nådegåvan att verka.

Ty sina gåvor och sin kallelse kan Gud inte ångra (Rom 11:29).

Den som vill upprätta andra måste alltså räkna med att själv göra kännbara offer – annars blir det inte kärlek. Går man med vinst så att man med avsikt tjänar sig själv medan man låtsas tjäna andra så kan man faktiskt på sikt förlora sin själ.

En ny lag

Att andras upprättelse blir hjälparens svaghet kan vi kalla Korsets princip. Den finns innesluten i följande ord:

Ett nytt bud ger jag er, att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Om ni har kärlek till varandra, skall alla förstå att ni är mina lärjungar" (Joh 13:34-35).

När nu Jesus instiftade det utlovade nya förbundet gav han oss också en helt ny torah – med ett enda sammanfattande bud. Älska varandra *som jag har älskat er* – alltså till döds om det skulle behövas.

Ty hela lagen är uppfylld i detta enda budord: Du skall älska din nästa som dig själv. Men om ni biter och sliter i varandra, se då till att ni inte blir uppslukade av varandra. Vad jag vill säga är detta: vandra i Anden, så kommer ni inte att göra vad köttet begär (Gal 5:14-16).

När Jesus säger att alla skall förstå att vi är Jesu lärjungar om vi älskar varandra så säger han indirekt att vårt stora problem är att vi saknar kärlek i oss själva. Gud är kärleken och bara genom hans Ande är vår kärlek möjlig. Uttrycket att "vandra i Anden" syftar givetvis på hur Israel vandrade genom öknen i ett totalt beroende av Gud också för sina enklaste behov. Är vi villiga att i någon mening göra oss helt beroende skall vi få se Anden verka också genom oss.

Det är vår brist på kärlek som gör att vi inte kan hålla lagen utan Hjälparens kraft och vishet. Vi kan göra de flesta gärningar som lagen talar om, ett litet tag tills vi tröttnar. *Vi kan dock inte själva fylla gåringarna med nåd.* Gud lägger ett kors på Kristi efterföljare för att de som inte verkar i hans kärlek skall tröttna eller ge upp av andra skäl. Bara Andens närvaro gör att korset inte kan hindra oss från det liv som Anden inspirerar

oss till.

Torah bjuder oss att göra kärlekens gärningar trots att vi saknar kärlek och den gör det under hot om fördömelse. Är det inte konstigt? Nej, avsikten är att vi skall upptäcka att vi inte har kärlek i oss själva. Stoltheten måste få dö och ersättas med Guds kärlek till sann lydnad, den som Gud verkligen frågar efter.

Det är han som gjort oss dugliga att vara tjänare åt ett nytt förbund, som inte grundar sig på bokstaven utan på Anden. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv (2 Kor 3:6).

Genom att han gav sitt liv för oss har vi lärt känna kärleken. Så är också vi skyldiga att ge vårt liv för våra bröder (1 Joh 3:16).

En varning

När detta är sagt är det lätt gjort att man tänker att judendom måste vara ett kärlekslöst strävande med en massa bud som ska hållas till varje pris medan kristendom är att vara fylld av Kristi kärlek. Så klara gränser ser man aldrig i verkligheten. Att kristendom kan bli ett trälände med en massa "måsten" och "borden" till ett ständigt dåligt samvete vet säkert de flesta kristna. Jag kan också intyga att jag mött många Andefyllda judar. Vi ska inte glömma att inget folk har vänt andra kinden till som judar har gjort under pogromer och förföljelse.

Torah light?

Låt oss nu återvända till Chumney. Han ger till sist några exempel på hur vi kristna skall börja praktisera den torah han tänker på och som skall göra att vi inte trots allt blir förtappade. Vi bör hålla sabbaten, fira Herrens högtider och undvika fläskkött, säger han. Detta kan se ut som en sorts lättversion av de 613 buden. Paulus har en helt annan uppfattning som han meddelar till galaterna.

Lite surdeg syrar hela degen (Gal 5:9).

Blanda en enda prestation (=surdeg) tillsammans med nådens budskap (= osyrad deg) så dröjer det inte länge förrän nåden är bortglömd och bara prestationen är kvar. Vi älskar prestationer och tävlingar och därför älskar vi lagen. Predika nåd plus social rättvisa så glöms nåden snart bort och alla jämför sig i stället med varandra för att se vem som bäst klarar av att brinna för den sociala rättvisan. Det skall ju dessutom vara rätt rättvisa så här kan det uppstå både konflikter och religionskrig.

Jag känner kristna vänner som gärna firar sabbat och som deltar i Herrens helger när tillfälle bjuds. Vi är fria att göra det och mycket mer om vi bara inte tror att det är ett Guds krav. Vi kan göra det för att i kärlek uttrycka vår samhörighet med det judiska folket. Men vi står inte under lagen. Det finns ingen fördömelse för dem som är i Kristus och därför heller ingen rädsla och inga jämförelser.

Sven Reichmann